

А.С. ГРОСУЛЬ

ТЕОРЕТИЧНЕ ТА МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Здатність підприємства відповідати вимогам потенційних інвесторів, тобто бути інвестиційно привабливим, в сучасних умовах розвитку економіки є вкрай важливим з огляду на обмеженість фінансових ресурсів. В роботі було узагальнено точки зору вчених на сутність інвестиційної привабливості підприємства, обґрунтовано трактування її сутності; подано результати дослідження процесу формування інвестиційної привабливості підприємства та узагальнено фактори впливу, класифіковано їх відповідно до рівня економіки, а також визначено методичні підходи до оцінки інвестиційної привабливості.

Ключові слова: інвестиції, інвестиційна привабливість, підприємство, оцінка інвестиційної привабливості, інвестор, розвиток, фактори.

Способность предприятия отвечать требованиям потенциальных инвесторов, то есть быть инвестиционно привлекательным, в современных условиях развития экономики является крайне важным учитывая ограниченность финансовых ресурсов. В работе были обобщены точки зрения ученых на сущность инвестиционной привлекательности предприятия, обоснована трактовка ее сущности; поданы результаты исследования процесса формирования инвестиционной привлекательности предприятия и обобщены факторы влияния, классифицированы они в соответствии с уровнем экономики, а также определены методические подходы к оценке инвестиционной привлекательности.

Ключевые слова: инвестиции, инвестиционная привлекательность, предприятие, оценка инвестиционной привлекательности, инвестор, развитие.

Ability of enterprise to answer the requirements of potential investors, id est to be investment attractive, in the modern terms of development of economy is extremely important taking into account limit nature of financial resources. The points of view of scientists were in-process generalized on essence of investment attractiveness of enterprise, interpretation of her essence is reasonable; there sults of research of process of forming of investment attractiveness of enterprise are given and the factors of influence are generalized, they are classified in accordance with the level of economy, and also the methodical going is certain near the estimation of investment attractiveness.

Keywords: investments, investment attractiveness, enterprise, estimation of investment attractiveness, investor, development.

Вступ. Пріоритетним напрямком розвитку підприємства є активізація інвестиційних процесів. При цьому ключову роль відіграє інвестиційна привабливість, зокрема її динамічність – здатність підприємства відповідати вимогам потенційних інвесторів. Сьогодні проблема зниження інвестиційної привабливості вітчизняних підприємств, їх ділової активності на інвестиційному ринку України та дестабілізація національної економіки є, безсумнівно, актуальними й пріоритетними завданнями як на макро, так і на макrorівнях, а також при формуванні державної інвестиційної політики.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Дослідженням інвестиційної привабливості підприємства займалися такі вітчизняні вчені, як Лівошко Т.В. [2], Моргунова К.І. [2], Урванцева С.В. [1], Гунько В.І. [3], такі зарубіжні вчені як Орлова Л.М. [4], Якупова Н.М. [5], Ярулина Г.Р. [5], Гончаров В.М. [6], Адамайтіс Л.А. [7], а також вчені Ястремська О.М. [8], Гриньова В.М. [9], Коюда В.О. [9]. Зазначені автори у своїх роботах визначали фактори, що впливають на інвестиційну привабливість, сутність та значення саме визначення «інвестиційна привабливість», а також важливість та методичні підходи дослідження цього явища.

Формулювання проблеми (постановка задачі).

Проблема розвитку та підвищення ефективності функціонування вітчизняних підприємств є і буде залишатися однією з найбільш гострих. Її вирішення повинно здійснюватися в різних напрямках та на різних рівнях на основі комплексу обґрунтованих та раціональних засобів. Тому пріоритетним завданням у даному векторі є подолання несприятливого інвестиційного клімату, що склався в реальній сфері економіки України, і, відповідно підвищення інвестиційної привабливості конкретних підприємств тієї чи іншої галузі. Підвищення інвестиційної привабливості підприємств необхідне для того, щоб на етапі стабілізації промислового виробництва забезпечити підприємства необхідними ресурсами для активної їх реструктуризації й на цій основі наростити обсяги конкурентної продукції. Метою статті є дослідження теоретичних аспектів формування інвестиційної привабливості підприємства та методичних підходів її забезпечення.

Виклад основного тексту. Інвестиційна привабливість може розглядатись на рівні країни, галузі, регіону чи підприємства. Підприємство в цій системі є кінцевим пунктом вкладення інвестицій. Рівень інвестиційної привабливості підприємства дозволяє зробити висновки про доцільність вкладення

© А.С. Гросуль, 2017

фінансових ресурсів в цей об'єкт [1].

Інвестиційна привабливість підприємства (ІПП) є важливим показником саме для нього, оскільки свідчить про ефективність використання всіх наявних ресурсів, а отже і про ефективність діяльності та про можливість її розширення. Таким чином, необхідно визначити, що в собі несе поняття «інвестиційна привабливість». Тож, Лівовшко Т.В. та Моргунова К.І. визначають інвестиційну привабливість підприємства як сукупність характеристик фінансово-господарської та управлінської діяльності підприємства, перспектив розвитку та можливість залучення додаткових інвестиційних ресурсів [2]. Однак автори визначають сутність ІПП з точки зору різних підходів. Узагальнюючи їх можна зробити висновок, що ІПП – це характеристика підприємства як об'єкта майбутнього інвестування з позиції перспектив розвитку, ефективності використання ресурсів та інших показників діяльності підприємства. Проте на ІП може впливати ряд факторів не лише внутрішніх, які витікають з результатів діяльності підприємства, а й зовнішніх, не залежних від нього, які виникають у країні в результаті проведення певної політики та загального політичного та економічного клімату держави.

За економічним словником Бланка І.О., ІПП являє собою узагальнюючу характеристику переваг та недоліків інвестування окремих напрямків та об'єктів з позиції конкретного інвестора. На думку автора, це визначення є найбільш загальним, оскільки в широкому сенсі враховує всі переваги та недоліки що розглядають потенційні інвестори перед прийняттям рішення про інвестування в те чи інше підприємство.

Як зазначають у своїх роботах Лівовшко Т. В. та Моргунова К. І., ІПП – це сукупність характеристик фінансово-господарської та управлінської діяльності підприємства, перспектив розвитку та можливість залучення додаткових інвестиційних ресурсів [2]. Можна зазначити, що зазначені автори частково розділяють думку Бланка І. О., та представляють показник як характеристику діяльності підприємства, що також враховує загальні фактори, що впливають на нього.

Орлова Л. Н. розглядає ІПП трохи з іншого боку. Автор зазначає, що це здатність підприємства акумулювати кошти з метою реалізації інвестиційних рішень [4], тобто мова вже йде про саме залучення коштів та їх подальшим розподілом задля реалізації планів та цілей підприємства.

ІПП як якісний показник прибутковості та ризиковості вкладання інвестицій у підприємство розглядає Гребенюк Н. О. Тобто, можна сказати, що інвестор, приймаючи рішення про вкладання коштів у проект чи у розвиток підприємства оцінює не його діяльність, а прибуток, що він може отримати, та з якою вірогідністю інвестор може його отримати, або ж понести втрати від інвестування.

Якупова Н. М. не розглядає ІПП як показник якісний чи кількісний. Вона позиціонує її як властивість, характеристику, що відображає відповідність системи інтересам інвестора. Проте з іншого боку, представляє інвестиційну привабливість як відображення інтересів більшості потенційних

інвесторів. Тобто, у цьому визначенні простежується двосторонній зв'язок, що сполучає систему діяльності підприємства та інтереси інвесторів, та навпаки [5].

З точки зору Гончарова В. М., ІПП – це система чинників, що включає платоспроможність підприємства, стійкість фінансового стану, структуру виробництва, якість та асортимент продукції, ефективність використання сучасних інформаційних технологій для налагодження контактів з інвесторами [6]. Тобто, знову ж таки можна простежити узагальнення поняття та відображення його з точки зору інтегрування декількох кількісних показників діяльності підприємства в один, який ми знаємо під назвою «інвестиційна привабливість».

Брюховецька М. Ю. в своїх роботах зазначає, що ІПП – це збалансована система інтегральних та комплексних показників доцільності вкладання капіталу інвестором в об'єкт інвестування, яка відображає сукупність об'єктивних та суб'єктивних умов, що сприяють або перешкоджають процесу інвестування. З цього визначення ми бачимо, що потенційні інвестори можуть враховувати не тільки об'єктивні фактори, до яких відносяться показники діяльності підприємства (як якісні, так і кількісні), але й суб'єктивні фактори (умови), що залежать безпосередньо тільки від самих інвесторів.

Підхід до розуміння сутності поняття ІПП таких науковців, як Я.Є. Задорожня та Л.П. Дядечко, враховує дуже важливий фактор – вимоги інвесторів, забезпечення яких є важливою умовою високої оцінки інвестиційної привабливості. Не можна сказати, що це поняття найбільш точно відображає сутність інвестиційної привабливості, проте, беручи до уваги такі умови, як вимоги інвесторів, можна зробити діяльність підприємства більш ефективною з точки зору вкладання у нього коштів з метою отримання прибутку.

Як і значна частка науковців, Мельник О.Г. та Логвиненко Ю.Л. розглядають ІП як характеристику (сукупність характеристик). За їх думкою, ІПП являє собою сукупність фінансово-економічних, соціальних, матеріально-технічних, виробничих, ринкових та інших характеристик підприємства з урахуванням рейтингів інвестиційної привабливості країни, регіону, місця розташування підприємства та галузі його функціонування, яка забезпечує пріоритетне становище підприємства у конкурентній боротьбі за інвестиційні ресурси. Вони враховують фактори, що жоден зі зазначених у даній роботі науковців не враховував – ІП регіону, країни та інші зовнішні фактори, що можуть впливати на ІПП як позитивно, так і негативно, не залежно від того, наскільки підприємство ефективно функціонує.

Залучення інвестицій в українські підприємства безпосередньо пов'язане з ІП об'єкта інвестування. Оцінка ІП потенційного об'єкта інвестування – це перший крок під час прийняття інвестиційного рішення. Ціллю інвестування є залучення максимально можливого обсягу інвестицій та підвищення інвестиційної привабливості об'єкта (може бути як підприємство в його загальному значенні в цілому, так і окремий проект). Формування інвестиційної політики підприємства здійснюється у

сфері взаємних інтересів як самого підприємства, так і його потенційних інвесторів.

ІП – одна з найважливіших характеристик, що надає можливість сформувати інвестору уявлення про стан об'єкта вкладання коштів, надійність майбутньої інвестиції, очікувані результати від їх використання та інструмент інвестування. Дослідження сутності ІП, факторів та умов її формування дозволяє суттєво вплинути на мотивацію в системі управління інвестиційними процесами, збільшуючи чи зменшуючи інвестиційну активність, на вибір об'єктів інвестування.

На думку Орлової Л. М., факторами, що впливають на формування ІПП є: показники ефективності діяльності в динаміці; фінансовий стан господарюючого суб'єкта, перспективи його розвитку, репутація (імідж) [4].

Об'єктами оцінки ІП є підприємства, комплекси, регіони і країни, тобто можна виділити три основних рівнях оцінки і управління інвестиційною привабливістю. Мікрорівень – підприємства різних напрямків господарської діяльності та їх комплекси; мезорівень – регіони; макрорівень – країни як учасники світових економічних відносин [4].

З огляду на велику кількість тлумачень поняття ІПП не існує її єдиної відповіді на питання, які саме фактори впливають на її формування та рівень. Проте, можна виділити дві групи факторів: безпосереднього та опосередкованого впливу:

- безпосереднього впливу: виробнича програма; маркетингова діяльність; управлінський облік і контролінг; корпоративне управління; кадровий потенціал; юридична діяльність; технологія виробництва; наявність плану стратегії розвитку; конкурентоспроможність; унікальність об'єкту; тривалість інвестиційної програми; рейтинг підприємства в галузі; платіжна дисципліна; стан майна і фінансових ресурсів; розмір витрат; структура капіталу\$

- опосередкованого впливу: галузева приналежність; географічне місце розташування; наявність і доступність природних ресурсів; екологічна ситуація; культура і освіта населення; економічна стабільність України; соціально-політична стабільність; нормативно-правове поле сфери діяльності підприємства; інформаційне поле; пільги для інвесторів; розвинута інфраструктура; ступінь економічної свободи підприємств; позиція України на світовому ринку; наявність у держави органів, що контролюють інвестиційний процес; темпи інфляції; можливість експортувати продукцію; рівень доходів населення; конкуренція в галузі.

Для того щоб адекватно і ефективно управляти ІПП, необхідно вміти максимально точно оцінювати вплив окремих факторів інвестиційної привабливості. Тож, науковець Гончаров В. М. пропонує у своїх роботах характеристику факторів, що впливають на ІПП (табл. 1) [6].

Фактори, зазначені у табл. 1, можуть впливати на формування ІПП як зовні, так і зсередини (внутрішні і зовнішні відповідно). У наведеній характеристиці значне місце в регулюванні інвестиційних процесів посідає держава, оскільки, як було зазначено раніше,

фактори опосередкованого впливу підприємства на інвестиційну привабливість можуть регулюватися на державному рівні, та багато в чому залежать від внутрішньої та зовнішньої політики країни. У табл. 1 також можна зустріти фактори, що включають інформаційні технології, оскільки на сьогоднішній день, в умовах розвитку економіки в постіндустріальному суспільстві (в ері цифрових технологій та розробок) вони є основою ІПП.

Таблиця 1 - Характеристика факторів, що впливають на ІПП

Чинники	Характеристика чинника
Внутрішні	
Фінансово-економічний стан підприємства	Основні показники фінансово-економічної діяльності підприємства
Безпека вкладень	Інвестиційний ризик, фінансовий ризик
Виробничо-технологічні	Продуктивність праці, рівень розвитку виробництва, використані технології, наявність основних фондів
Інституціональні	Організаційно-правова форма, особливості функціонування, правовий статус, специфіка органів управління, якість управління
Інформаційні	Наявність сучасного ПЗ (програми для аналізу фінансово-господарської діяльності підприємства, оцінки рівня інвестиційної привабливості, веб-сайт в мережі Інтернет)
Ділова репутація	Історія економічної діяльності підприємства
Зовнішні	
Соціальні	Демографічна ситуація в країні, попит споживачів
Політична ситуація в країні	Бюджетно-податкова, грошово-кредитна, амортизаційна, цінова, валютна, інноваційна політика, нормативне законодавче регулювання
Конкуренції	Стан конкуренції галузевого ринку, наявність рівних конкурентів
Інфраструктури	Близьке розташування підприємства до основних джерел сировини та споживачів продукції
Ринкові	Розмір ринку, темп зростання його потенціалу, циклічність попиту, еластичність цін, прибутковість, диференціація продукту
Технологічні	Рівень технічних нововведень у галузі, складність продукції і виробництва, капіталоемкість і наукоємність продукції

Як вже зазначалося раніше, фактори можуть впливати на різних рівнях: на мікрорівні, мезорівні та на макрорівні. Науковець Гулько В. І. з'ясувала, що інвестиційний клімат включає низку факторів (інституціональні, економічні, соціальні), що характеризують інвестиційний процес на різних рівнях його реалізації (табл. 2).

Економічні фактори є базисом для функціонування галузей народного господарства і створюють картину розподілу ресурсів на всіх рівнях економіки.

Одним із найкритичніших із групи економічних факторів є несприятливість інвестиційного клімату, що ставить під загрозу реалізацію інвестиційної стратегії в цілому. Тому важливим з боку Уряду є проведення низки заходів спрямованих на зростання інвестиційної привабливості підприємств України. Позитивна динаміка макропоказників, стабілізація курсу національної валюти, ефективна політика Уряду вказує на можливість позитивних зрушень у цьому питанні [3].

Низка технологічних факторів мають індикативний характер і вказують на основні причини негативних проявів функціонування підприємств в економіці країни. Так, в Україні існує необхідність масштабного оновлення основних фондів підприємств, яке має базуватися на принципах інноваційності. Для цього потрібно використовувати як світовий досвід, так і відновлювати національний механізм створення інноваційної техніки і технологій виробництва [3].

Також значний вплив на ПП дає життєвий цикл підприємства. В теорії ринку виокремлюють шість послідовних стадій: «народження», «дитинство», «юність», «рання зрілість», «остаточна зрілість», «старіння».

Загальний період усіх стадій життєвого циклу підприємства (ЖЦП) становить приблизно 20-25 років (залежно від галузі та впливу НТП), після чого воно припиняє своє існування або відроджується на новій основі.

Таблиця 2 - Фактори, що формують інвестиційну привабливість на різних рівнях економіки [3]

Фактор	Рівень впливу		
	Макрорівень	Мезорівень	Мікрорівень
Інституціональні	внутрішня і зовнішня політична стабільність країни; гарантія прав і свобод особи; ступінь державного втручання в економіку країни; торговельна політика країни; рівень інтегрованості національного законодавства у світове правове поле; стабільність господарського, фінансового та податкового права; захист інтелектуальної власності у країні; митна політика й участь і світових організаціях; захист прав вітчизняних та іноземних інвесторів	внутрішня і зовнішня політична стабільність регіону; гарантія прав і свобод особи; ступінь державного втручання в економіку регіону (галузі); підтримка малого та середнього бізнесу в регіоні (галузі); торговельна політика регіону; захист інтелектуальної власності у регіоні; ступінь легкості отримання дозволів та підключення до комунікацій.	стабільність внутрішньої політики підприємства; гарантія прав і свобод працівника; ступінь державного втручання в економіку підприємства; діяльність підприємства відповідно до чинного нормативно-правового законодавства; розвиток комунікаційної мережі на підприємстві.

Економічні	загальна характеристика економіки й національної валюти; темпи росту ВВП; податки, тарифи, пільги; можливість репатріації капіталів; характеристика банківської системи та її послуг в економіці країни; екологічна обстановка: вимоги стандартизації, квотування та штрафи в економіці країни; валютні та фінансові ризики.	загальна характеристика економіки регіону (галузі); темпи росту ВВП; вивчення потреб та ресурсів регіону (галузі); інформаційна кампанія в регіоні (галузі); екологічна обстановка: вимоги стандартизації, квотування та штрафи в економіці регіону (галузі); характеристики місцевих ринків.	загальна характеристика економіки підприємства; темпи росту валової продукції підприємств; норми середнього прибутку на підприємствах даного типу; легкість та доступність кредитних ресурсів для підприємств; фінансові ризики; рівень інформаційного забезпечення та доступу до глобальних мереж; вартість виробничих ресурсів.
Соціальні	рівень соціального розвитку суспільства, соціальних умов та життя населення в країні; толерантність суспільства відносно інших віросповідань і національностей у країні; ступінь політичної активності населення в країні; рівень криміногенності в країні; рівень розвитку профспілкового руху в країні.	рівень соціального розвитку суспільства, соціальних умов та життя населення в регіоні; ступінь політичної активності населення в регіоні; рівень криміногенності в регіоні; рівень розвитку профспілкового руху в регіоні.	рівень освіченості та кваліфікаційної підготовки робочої сили; активність профспілок на підприємстві; соціально-психологічний клімат на підприємстві; стилі та форми управління на підприємстві.

На стадіях зростання та стабільності (перші 4 стадії) підприємство є привабливим об'єктом інвестування. Технічне переоснащення, реконструкція, модернізація та ін., конкурентоспроможність підприємства, зростання обсягів інвестиційних ресурсів забезпечують привабливість об'єкта інвестування. На останніх двох стадіях («остаточної зрілості» та «старіння») підприємство практично втрачає свою інвестиційну привабливість тому, що всі свої потенційні можливості воно використало й потребує кардинальних змін.

Як свідчить вітчизняний і закордонний досвід, інвестиційно привабливими вважаються підприємства, що перебувають на стадіях, коли в них збільшуються обсяги продажів, рівень використання виробничих потужностей, тобто покращуються показники їх діяльності. На стадіях "остаточної зрілості" та "старіння" інвестиції вважаються недоцільними, за винятком тих випадків, коли продукція підприємства має досить високі маркетингові перспективи, обсяг інвестицій у технічне переоснащення невеликий і вкладені кошти можуть повернутися інвестору в найкоротший термін

(до 2 років).

Якщо передбачається перепрофілювання, диверсифікація або реструктуризація підприємства, то інвестування доцільне і на стадії «старіння». Ці заходи дозволяють економити практично всі види ресурсів, збільшити обсяги продажу за рахунок розширення номенклатури (асортименту) порівняно з новим будівництвом.

Таким чином, на інвестиційну привабливість підприємства може впливати досить багато факторів і всі вони дуже різноманітні. Науковці, що досліджували дану тему пропонують декілька варіантів поділу цих факторів і їх характеристики, однак більшість з них пропонують поділ на зовнішні та внутрішні фактори. Для підприємства вагомішими будуть внутрішні фактори, оскільки воно може здійснювати на них вплив, натомість як до зовнішніх можна тільки пристосуватися і їх регулювання може здійснюватись тільки на державному рівні. Однак, при оцінці інвестиційної привабливості з боку підприємства не можна ігнорувати зовнішні фактори, оскільки потенційний інвестор при виборі об'єкта інвестування буде брати до уваги сукупність всіх чинників, включаючи зовнішні.

Деякі вчені розбили існуючі підходи до оцінки ІП на три умовних групи:

- бальна оцінка;
- рейтингова оцінка;
- розробка вільного відносного показника на

основі використання аналітичних моделей.

Зазначені методики є загальними та найбільш поширеними, що використовуються у сучасності. Тож автор вважає за потрібне розглянути більш детально недоліки та переваги кожного з них.

Недоліками бальної оцінки ІПП є високий ступінь її суб'єктивності, що викликана використанням якісної оцінки вкладу показників, а також довільне підсумовування коефіцієнтів що не можна складати, наприклад відносних. Переваги цього виду оцінки полягають в простоті застосування. Виходячи з цього, результати бальної оцінки дають уявлення про сукупну позицію, досягнуту підприємством на міжнародному ринку і отриману шляхом з'єднання в ньому кількох якісних оцінок. Дані чинники обумовлюють обмежені можливості застосування методики.

До недоліків рейтингової оцінки інвестиційної привабливості підприємств можна віднести визначення вкладу кожного показника в рейтинг; використання методу «відстаней» для відносних показників. Результатами рейтингової оцінки є відносний рівень – рейтинг, що знаходиться в зворотній залежності від найкоротшої відстані, між еталонним станом підприємства на ринку і фактичним. Відстань розраховується як сума квадратів відхилень фактичних рівнів нормованих показників від їх еталонних значень. Даний метод заслуговує більшої уваги, оскільки має перевагу перед іншими – його результати можна перевірити за допомогою факторного аналізу.

Основним недоліком третього підходу є втрата економічного сенсу в складному, багаторівневому комплексному показнику інвестиційної

привабливості. Однак за умови достатньої обґрунтованості системи показників та її спрощенні він дозволяє отримати більш надійні, а також здатні до адаптації під конкретні умови діяльності підприємства, оцінки його інвестиційної привабливості.

До групи традиційних методів також входить індивідуальна оцінка параметрів інвестиційного потенціалу та інвестиційного ризику підприємства, яка дозволяє найбільш повно визначити значимість даних чинників при реалізації інвестиційного проекту та підхід, що базується на вивченні інвестором співвідношення прибутковості і ризику.

Методичні підходи до визначення рівня інвестиційної привабливості підприємства можна згрупувати на такі:

- аналіз вертикальної структури капіталу, ліквідність (поточна, абсолютна, «кислотний тест»), рентабельність власного та сукупного капіталу;
- аналіз структури фінансових ресурсів підприємства і рентабельності;
- аналіз платоспроможності та фінансової стійкості підприємства;
- аналіз показників діяльності суб'єкта господарювання та показників становища підприємства на ринку акцій;
- аналіз усіх показників, що характеризують фінансовий стан підприємства;
- аналіз показників ліквідності, платоспроможності, оцінки прибутковості, ефективності використання активів;
- аналіз груп показників: економічної активності, ділової активності, фінансової стійкості і незалежності, платоспроможності.

Проаналізовані методичні підходи відрізняються лише складом певних груп фінансових коефіцієнтів, набори яких є різними та дозволяють оцінити окремі сторони ІПП без урахування їх взаємозв'язку. З цієї точки зору становить певний інтерес запропонований у методиці, офіційно затверджений і рекомендований до використання в процесі приватизації, інтегральний підхід до оцінки інвестиційної привабливості суб'єкта господарювання, який дозволяє об'єднати в єдину систему всі показники, що раніше розглядалися окремо. За методикою інтегральної оцінки ІПП і організацій, виділяються шість груп показників: майнового стану, фінансової стійкості, ліквідності активів, прибутковості, ділової та ринкової активності об'єкта інвестування.

Міжнародні агентства здійснюють рейтингові оцінки суб'єктів, групуючи їх в залежності від рівня кредитоспроможності. Однак для використання даних методик в умовах ринків, що розвиваються існують певні перешкоди. По-перше, велика частина показників і відповідно їх економічне трактування розроблена і сформульована для умов стійкої і стабільної економіки, досконалої фінансової системи, тому розрахунок зазначених нормативів і висновки, зроблені на їх основі для умов транзитивних економік дають не завжди коректні результати. По-друге, при оцінці ІПП важливу роль відіграють так звані фактори ринкової інфраструктури. До них відносяться котирування і обсяги продажів акцій даного

підприємства на фондових ринках, стан ринкової інфраструктури, яке характеризує розвиток і ефективність використання ринкового інструментарію в діяльності підприємства, наприклад, маркетингу, що відіграє на даний момент визначальну роль в економічному успіху підприємства.

Висновки. Тож, провівши аналіз діючих методичних підходів до оцінки ІПП, можна сказати, що немає універсальної методики оцінки для усіх підприємств. Це зумовлено галузевими особливостями та особливостями зовнішнього середовища підприємства. Тому для кожного підприємства методика оцінки його інвестиційної привабливості повинна підбиратися індивідуально з урахуванням усіх особливостей які були описані вище.

Таким чином, в даному дослідженні під ІПП розуміється характеристика підприємства як об'єкта майбутнього інвестування з позиції перспектив розвитку, ефективності використання ресурсів та інших показників діяльності підприємства. Це питання досліджується вже багато часу та багатьма вченими, оскільки воно залишається актуальним в процесі розвитку економіки.

На формування ІП, як показав аналіз наукових джерел, впливає безліч різноманітних факторів, які можна розділити на зовнішні та внутрішні (найбільш загальний розподіл, який пропонують дослідники даної теми). Підприємство завжди має приділяти увагу внутрішнім факторам та зосередитися на тому, щоб вони позитивно впливали на рівень його інвестиційної привабливості. Натомість, зовнішні фактори, для підприємства, рівень ІП якого аналізується, є не такими важливими, оскільки воно не може здійснювати будь-який вплив на фактори зовні. Проте їх аналіз важливий для підприємства з тої точки зору, щоб до них пристосуватися.

Різні автори пропонують досить різноманітні методичні підходи до оцінки рівня ІПП, включаючи аналіз зовнішніх факторів. Певні методи оцінки рівня ІПП підходять для відповідних цілей проведення цієї оцінки, тож важливо спочатку зрозуміти, нащо аналіз взагалі проводиться. Не менш важлива специфіка діяльності підприємства: для кожного підприємства методичні підходи до оцінки ІП будуть відрізнятися через різницю у проведенні індивідуальної діяльності суб'єктів господарювання, тобто через галузеві особливості та особливості зовнішнього середовища підприємства.

Список літератури

Бібліографічні описи / Библиографические описания / Bibliographic descriptions

Теоретичне та методичне забезпечення формування інвестиційної привабливості підприємства / А.С. Гросуль // Електронна збірка наукових праць «Е-КОНОМІКА». – Х.: НТУ «ХПІ». – 2017. - №1(1). – С. 106-112

Теоретическое и методическое обеспечение формирования инвестиционной привлекательности предприятия / А.С. Гросул // Электронный сборник научных работ «Е-КОНОМІКА». – Х.: НТУ «ХПІ». – 2017. - №1(1). – С. 106-112

Theoretical and methodological support for the formation of investment attractiveness of the enterprise / A.S. Grosel // Electronic collection of scientific papers «E-CONOMICS». – Kharkiv.: NTU «KhPI». – 2017. - №1(1). – P. 106-112

1. Урванцева С.В. ІПП: сутність та фактори її формування / С.В. Урванцева // Young Scientist - липень, 2014 – № 7 (10).
2. Лівовишко Т.В. Інвестиційна привабливість підприємств / Т.В. Лівовишко, К.І. Моргунова // Запоріжжя, 2013
3. Орлова Л.Н. Проблемы оценки инвестиционной привлекательности экономических субъектов на различных уровнях хозяйствования / Л.Н. Орлова // Наукоеведение – 2014 – вып. 4 (23)
4. Якупова Н.М. Оценка инвестиционной привлекательности предприятия как фактора его устойчивого развития / Н.М. Якупова, Г.Р. Яруллина // Экономика, управление и учет на предприятии – 2011 - №6
5. Гончаров В.М. ІПП: сутність та фактори впливу / В.М. Гончаров, М.М. Білоусова // Луганський національний аграрний університет
6. Гунько В.І. Фактори та показники формування інвестиційної привабливості підприємств / В.І. Гунько // Управління фінансовою та інвестиційною складовою діяльності підприємств: Фінансовий простір – 2013. - № 1(9)
7. Адамйтис Л.А., Агапітова Е.А. Применение сравнительной рейтинговой оценки в анализе инвестиционной привлекательности предприятия / Л.А. Адамйтис, Е.А. Агапітова // Экономический анализ: теория и практика. - 2011. - № 41.
8. Ястремська О.М. Інвестиційна діяльність промислових підприємств: методологічні та методичні засади. Наукове видання. – Харків: Вид. ХДЕУ, 2004. – 472 с.
9. Гриньова В.М., Коюда В.О., Лепейко Т.І., Коюда О.П. Проблеми розвитку інвестиційної діяльності. Монографія / За заг. ред. В.М. Гриньової – Харків: Вид. ХДЕУ, 2002. – 464 с

References (transliterated)

1. Urvantseva S.V. IPP: the essence and factors of its formation / S.V. Urvantseva // Young Scientist - July, 2014 – No. 7 (10).
2. Levoska, T.V. Investment attractiveness of enterprises / T.V. Levoska, K.I. Morgunova // Zaporizhia, 2013
3. Orlov L.N. Problems of estimation of investment attractiveness of economic entities at various levels of management / L.N. Orlov // Science – 2014 – vol. 4 (23)
4. Yakupov N.M. Evaluation of investment attractiveness of the enterprise as a factor of its sustainable development / N.M. Yakupov, G.G. Yarulina // Economics, leadership, and considered advice – 2011 - №6.
5. Goncharov V.M. IPP: the essence and factors of influence / V.M. Goncharov, M. Belousova // Lugansk national agrarian University.
6. Gunko V.I. Factors and indicators of formation of investment attractiveness of enterprises / V.I. Gun'ko // Management of financial and investment activity of the enterprises: the Financial space – 2013. - № 1(9)
7. Adomaitis L.A., Agapitova E.A. The Use of comparative rating estimation in the analysis of investment attractiveness of enterprise / L.A. Adamaitis, E.A. Agapitova // Economic analysis: theory and practice. - 2011. - No. 41.
8. Yastremsky E.M. Investment activity of industrial enterprises: methodological and methodical bases. Scientific publication. – Kharkov: Publishing House. HDEO, 2004. – 472 p
9. Grineva V.M., Koyuda V.A, Lepeiko T.I., Koyuda A.P. Problems of development of investment activity. Monograph / For zag. ed. Grineva M. V. – Kharkiv: Publishing house. HDEO, 2002. – 46

Гросуль Аліна Сергіївна - студентка групи ЕК - 82м, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», тел.: (096) 566-85-27; e-mail: alina.novohatskaya@gmail.com

Гросуль Алина Сергеевна - студентка группы ЭК – 82м, Национальный технический университет «Харьковский политехнический институт» тел.: (096) 566-85-27; e-mail: alina.novohatskaya@gmail.com

Hrosul Alina Sergeevna - student groups EK – 82m, National Technical University "Kharkiv Polytechnic Institute", тел.: (096) 566-85-27; e-mail: alina.novohatskaya@gmail.com

Посилання на статтю / Reference a Journal Article:

ТЕОРЕТИЧНЕ ТА МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА [Електронний ресурс] / А.С. ГРОСУЛЬ // «Е-КОНОМІКА». Електронна збірка наукових праць – 2017. – № 1 (1). – С. 106-112. – Режим доступу до журн.: <http://e-conomics.hpi.kh.ua/index.php/e-conomics/issue/view/3/showToc>